

Pressiteade
Luxembourg, 21. aprill 2021

ELi kosmoseteenuste kasutust tuleks veelgi hoogustada

Euroopa Kontrollikoja täna avaldatud eriaruande kohaselt ei ole Euroopa Liit teinud piisavalt, et oma kosmoseprogramme täielikult ära kasutada. Kuigi satelliidipõhised programmid Galileo ja Copernicus pakuvad väärtuslikke teenuseid ja andmeid, on vaja rohkem pingutada, et saada kasu tehtud märkimisväärsetest investeeringutest (seni ligikaudu 18 miljardit eurot) ning optimeerida kasu, mida need toovad kodanikele ja majandusele. Audiitorite sõnul vajatakse terviklikku strateegiat, sihipärasemaid meetmeid ja reguleeriva raamistiku paremat kasutamist, et tõhusalt toetada teenuste kasutuselevõttu.

ELil on praegu kolm kosmoseprogrammi, millest kaks hõlmavad lõviosa investeeringutest: Copernicus, mis edastab andmeid Maa seire satelliitidelt, ja Galileo, mis on ülemaailmne satelliitnavigatsiooni- ja positsioneerimissüsteem. Kuni 2020. aasta lõpuni oli EL oma kosmoseprogrammidele kulutanud 18,3 miljardit eurot. Ajavahemikuks 2021–2027 kavandatakse selleks üle 14 miljardi euro. Oma 2016. aasta strateegias püüdis Euroopa Komisjon maksimeerida Euroopa kosmoseprogrammidest saadavat majanduslikku ja ühiskondlikku kasu. Samas ei täpsustanud ta, milline see kasu peaks olema. Samuti ei olnud ta seatud selgeid eesmärke ja ajakavasid, mis selgitaksid, mida ja millal tuleks saavutada.

„Tehnoloogilisest küljest on ELil õnnestunud saada kosmosepõhiste Maa seire- ja navigatsiooniteenuste valdkonnas ülemaailmse tähtsusega tegijaks. Kuid ELil puudub terviklik käsitlusviis kosmoseteenuste kasutuselevõtu toetamiseks, et täielikult ära kasutada tehtud märkimisväärseid avaliku sektori investeeringuid,“ ütles aruande eest vastutav Euroopa Kontrollikoja liige Mihails Kozlovs. „Kuna enamikku 2021.–2027. aasta meetmetest ei ole veel ellu viidud, loodame, et meie auditi põhjal saab välja töötada uute meemete kogumi, mis võivad aidata ELil tõhusalt nendest väärtuslikest varadest täit kasu saada.“

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja eriaruande põhisõnumid. Eriaruanne on tervikuna kättesaadav veebisaidil eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

ELi audiitorid leidsid, et Euroopa Komisjoni poolt võimaliku kasu ulatuse hindamiseks kasutatud käsitusviisil oli mitmeid puudusi. Seetõttu ei ole teada, milline on mõju majanduskasvule ja töökohtade loomisele ning programmide tegelik üldine kasu. Mõlemad võivad olla üle- või alahinnatud.

Audiitorid märgivad, et võrreldes algselt kehtestatud ajakavaga oli Galileo programm oma tegevuse alustamisaastal (2016) juba kaheksa aastat ajakavast maas. Siiski on viimasel ajal tehtud suuri edusamme Galileoga ühilduvate vastuvõtjate kasutuselevõtmisel, mis võimaldab teenuste kasutamist asjaomastes turusegmentides: näiteks nutitelefonides ja mootorsõidukite rakendustes. Samas on USA GPS-süsteemil, mis on esimene ülemaailmne satelliitnavigatsioonisüsteem maailmas, endiselt suur turuosa ning kulub aega, kuni kasutajad Galileo laiemalt kasutusele võtavad. Seda pikendavad veelgi mitmed viivitused: ehkki Galileol on funktsioone, mida teised süsteemid ei suuda pakkuda, ei ole need veel täielikult kasutusvalmis.

Audiitorid leidsid ka, et mitmed põhimeetmed Copernicuse andmete kogu ELi hõlmava kasutamise edendamiseks ei olnud piisavalt sihipärased või ei olnud teenuste kasutamine loodetud määral suurenenud. Et rakendustel oleks täielik mõju, tuleb neid kasutada laialdasemalt kui vaid kosmoseteenuste sektoris, kuid praegu kasutavad neid peamiselt vaid eksperdid ja teadlased. Copernicuse andmetele juurdepääsu on parandatud, kuid seda pakutakse ikka veel liiga paljude eri platvormide kaudu ning puudub pikaajaline visioon andmetele tõhusa juurdepääsu kohta.

Oma 2016. aasta Euroopa kosmosestrateegias kohustus Euroopa Komisjon võtma ka reguleerivaid meetmeid, et ergutada kosmoselahenduste kasutuselevõttu. Siiski ei ole võetud piisavalt meetmeid, et teha kindlaks regulatiivsed või haldustõkked, mis võivad takistada kosmoseteenuste kasutamist. Audiitorid juhivad tähelepanu asjaolule, et Euroopa Komisjon on vaid osaliselt kasutanud võimalust edendada neid teenuseid ELi õigusaktides ja standardites. Samuti on ELi kosmoseprogrammide kasutamise edendamisel ELi õigusaktides ja rahvusvahelistes standardites endiselt märkimisväärseid lünki. Paljudes olulistest valdkondades, nagu maanteetransport ja logistika, isejuhtivad autod ja droonid, on reguleerimine parimal juhul puudulik ja halvimal juhul puudub see täielikult.

Taustteave

Euroopa Komisjon, Euroopa Kosmoseagentuur (ESA) ning mitmed muud ELi ja ELi-välised üksused haldavad ELi kosmoseprogramme koostöös liikmesriikidega.

ELil on praegu kolm kosmosepoliitika juhtprogrammi: maailma suurim Maa seire programm Copernicus; Galileo, Euroopa globaalne satelliitnavigatsioonisüsteem (GNSS) ja EGNOS, Euroopa Geostatsionaarne Navigatsioonilisüsteem. EGNOS jäeti käesoleva auditi ulatusest välja, kuna see on väga spetsiifiline ja rahaliselt väiksema tähtsusega.

Eriaruanne nr 7/2021: „ELi kosmoseprogrammid Galileo ja Copernicus: teenused toimivad, kuid nende kasutuselevõttu tuleb veelgi hoogustada“ on kättesaadav kontrollikoja veebisaidil (eca.europa.eu). Muud ELi keeled lisatakse peatselt.

Elmisel aastal avaldas kontrollikoda aruande [uute kuvamistehnoloogiate kasutamise kohta ühise põllumajanduspoliitika jälgimiseks](#).

Kontrollikoda tutvustab oma eriaruandeid Euroopa Parlamendile ja Euroopa Liidu Nõukogule ning teistele huvitatud pooltele, nagu liikmesriikide parlamendid, ettevõtlusringkondade sidusrühmad ja kodanikuühiskonna esindajad. Valdav osa aruannetes esitatud soovitustest viiakse ka ellu.

Pressikontakt

Kontrollikoja pressibüroo: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois – e-post: vincent.bourgeois@eca.europa.eu
– mobiil: (+352) 621 551 502
- Claudia Spiti – e-post: claudia.spiti@eca.europa.eu – mobiil: (+352) 691 553 547